

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrlet 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priloge naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične tevilke po 6 stot. (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici **Molin piccolo št. 3. II. nadstr.** Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia št. 12.

Macedonija.

Med mnogimi spisi in članki, ki so bili v zadnjem času objavljeni o macedonskem vprašanju, zasluži nekoliko več pozornosti Gersinova brošura. *) Pisatelj nas ne poučuje samo o historičnih, entnografskih, političnih in gospodarskih vprašanjih v Macedoniji, temveč odpira, izlasi nam južnim Slovanom, vzpodbujevalen pogled v prihodnost.

Takoj v predgovoru se bavi pisatelj s propadanjem turškega gospodstva. Islamska vera Turkov ni kulturna ideja in zato nima pravice do življenja. Žalibog pa ovirajo evropske velevalsti (Menda v imenu kulture!) zmago kristijanske kulture nad barbarškim islamom, ker v svoji gnusni politiki, ki gleda le na lastni interes, smatrajo narode in dežele le blagom, ki je vsakomur na prodaj. Z vsvo pravico se zgraža pisatelj nad takozvanim »kulturnim« časopisjem, ki podpira politiko »plemeveritih« velevalsti s tem, da edine nositelje prave kulture na Turškem — krščansko, za človeško življenje borečo se rajo — zasmehujejo kakor roparje.

Pisatelj dokazuje potem, da je na Turškem vsaka reforma ali avtonomija izključena. Le neverjetna podlost diplomacije in z njo zvezanega svetovnega časopisja noče priznati tega.

Privoli-li sultan v reforme, potem se mu upirajo kulturni nasproti, vladajoči mohamedanci; ako pa pada ne dovoljuje reform, potem se dvigajo proti njemu kristijani in ves resnično kulturni svet.

Turčija mora biti torej razdeljena in vsakemu omikancu je v dolžnost, da se bavi s tem vprašanjem.

Na to nam pisatelj opisuje Macedonijo v geografskem in zgodovinskem okviru. On razlikuje štiri dobe:

1. arhaično, 2. grško-rimsko, iz katere so se do današnjega dneva ohranili starodavni prebivalci albanskega (arnavtskega) pokoljenja; 3. slovansko, ki se začne s VI. stoletjem po Kr., ko so na balkanskem polotoku nastopili Slovenci. Že stari pisatelji so razlikovali med Slovenci in ostalimi Slovani. Slovenci so jim bili vsi južni Slovani. Imena Srb, Bolgar itd. so le lokalnega pomena: narodna pesem imenuje srbskega carja Uroša »slovenskega« carja in tudi hrvaški narodni pesnik Kačič Mioš označuje bolgarsko-srbske kralje navadno kakor »Slovenec«. Planinski Slovani ohranili so ime »Slovenec« do današnjega dneva. Partikularna imena ne smejo delati razlike in mora še vedno veljati srbska prislovica: »Zovi me loncem, samo me nemoj razbiti«.

Knjižica nam podaja potem kratek obris zgodovine velikega bolgarskega in srbskega carstva, katero poslednje je poginilo na Vidov dan (15. junija) 1389. l. na Kosovem polju. Nastopa torej 4. turška doba, ki je sicer vničila slovanske države na Balkanu, a ohranila grško narodnost. Brez Turkov, pravi pisatelj, ne bi bilo danes ne Grkov, ne Albancev: vtonili bi bili v slovanskem morju. S svojo lokavostjo in z denarjem pa so si znali Grki, izlasi na cerkvenem polju, pridobiti vse važnejše službe; Bolgari pa so postali sužnji grških demoraliziranih popov, dokler si niso s pomočjo Rusije okoli leta 1870. priborili cerkvene avtonomije v obliki eksarhata.

Macedonija nima enotnega prebivalstva. V čudni mešanici, a vendar strogo eden od drugega ločeni, prebivajo tam macedonski Slovani, Turki, Grki, Albanci, Cincari, Španjolci (Židje) in Cigani.

Najštevilnejši narod so Slovani. Med njimi razlikuje pisatelj štiri skupine:

1. Brejake na zapadu; 2. južne Macedonce, ostanke onih Slovanov, ki so segali

do grškega Peloponeza (Milanji in Jezerci) in ki so na polotoku Kalkidike izumrli še-le pred 100 leti; 3. južno-vzhodne, takozvane Rodope in 4. Šope, ki segajo že v osvobojeno Bolgarijo. Število vseh macedonskih Slovanov iznaša 1.118.336 duš in so kristijanske in mohamedanske vere. Poslednji se imenujejo Pomaki. — Slovani so večinoma kmetje in delavci. Vendar se širijo med njimi od leta do leta šole in s temi kultura. Bolgarskih šol je bilo l. 1900 že 650 ljudskih šol, 5 nižih in 2 viši gimnaziji; srbskih pa 189 ljudskih šol in 3 gimnazije.

Kar se tiče vprašanja, kateremu narodu pripadajo macedonski Slovani, ali Bolgarom ali Srbom, daje nam pisatelj odgovor, ki bi si ga morali zapisati v dušo vsi jugoslovanski politiki. On se sklicuje namreč na Jagičevo teorijo, po kateri so vsa jugoslovanska narečja od Istre do Carigrada ena samaveriga mej seboj združenih in eden v drugu zega sezajočih členov, mej katerimi je srbsko narečje, kakor najblagoljše, poklicano, da zavlada na Balkanu, kakor služi že sedaj 9 milijonom Jugoslovancov za književni jezik. (Znano je, da mej književno hrvaščino in srbsčino ni razlike).

Ostali neslovanski narodi in sicer Osmanlije (Turki po priliki 500.000) in Grki (230.000) prebivajo večinoma le v mestih, oziroma kakor kmetje na jugu.

Najbolj divji narod so Albanci. Vojaška služba jim je najmilejše opravilo. Pripadajo trem veram: katoliški, pravoslavni in mohamedanski.

Njihovo število v Macedoniji iznaša kakih 130.000. Z ropanjem podijo oni slovanske kmete vedno bolj proti vzhodu in se naseljujejo v njihovih zapuščenih vaseh. To so eni elementi, ki preprečujejo vsako namerovano reformo.

Ostali narodi sestavljajo le male odlomke.

Pisatelj nam priobčuje potem še nekaj kratkih podatkov o ostalih delih evropske Turčije ter završuje s ponovno konstatacijo, da ogromno večino na Balkanu tvorijo Slovani, ki so vkljub različnim provincijalnim nazivom le en narod, katerega skupno ime je »Slovenec«, kakor je njegova dežela »Slovenija«.

Jugoslovani so kulturni most med Evropo in Azijo; njihove naselbine sezajo že do Male Azije.

Delitev Turčije je mogoča na dva načina: ali se jo razdeli med balkanske države, ali pa jo okupirajo Rusija in Srednja Evropa. Svoboden Balkan bi bil na korist Evrope, kajti svobodno, neodvisno Jugoslovanstvo je prvi pogoj za evropsko ravnotežje in za svetovni mir.

Dr. R.

Dogodki na Hrvatskem.

Madjaronska predrznost. Piše nam: »Ko sem bil minoli ponedeljek na Zidanem mostu, sem bil šel (ker sem moral čakati na vlak) na čašo vina v gostilno ob mostu. Tam sem našel nekega 24—26-letnega »Hrvata«, ki se je razgovarjal z lastnikom lokala,

Govor se je zasukal, seveda, o nemirih v Hrvatski, kar me je, kakor Hrvata, zelo zanimalo. V dotičnem mladeniču sem spoznal tacega hrvatskega Madjarona, ki se zgraža nad dogodki v Hrvatski in kateremu ne gre v glavo, zakaj da je zagrebska »dječurlija« razbijala okna po mestu.

Na moje vprašanje, stavljenemu dotičnemu Madjaronu, kaj naj bi bili storili Hrvatje, da si ohranijo svoja prava in svobodo, je rekel Madjaron, da bi se bilo to dalo doseči na drug zmernejši način! — Ko pa sem od-

govoril jaz, z vso ogorčenostjo, da so Hrvatje celih dvajset let klečeplazili pred madjaronskim banom in njega madjaronsko vlado; da so v vseh teh letih dosegli le — vedno hujše zatiranje in preganjanje in da, ako niso hoteli gledati še nadalje, kako jim Madjaroni krajejo njih najsvetejše pravice, jim ni ostajalo drugo, nego da so udarili madjaronske lupeže po njih prokletih krempljih — je Madjaron — umolknil! Radoveden sem bil, je-li ta gospod propalica pomadjarjeni Hrvat, ali pa da je tako govoril le iz — oportunitete. Šel sem za njim na kolodvor in ko je dospel vlak iz Zagrebe, sem čul kako je dotičnik ogovoril sprevednika v čisti — Nem — tudum — govorici.

Imel sem torej posla s pravim Madjaronom in bil sem zadovoljen, da sem mu povedal, kar mu je šlo.

* * *

To je pa res že najgrše hinavstvo, ki jo tirajo pristaši Khuenovega zistema na Hrvatskem. Ti ljudje niti ne oporekajo, da je ta ali ona tožba Hrvatov opravičena, oziroma, da se tu in tam Hrvatom krivica godi. Ali vsejedno obsojejo hrvatski narod, češ: mirnim potom naj bi bil uveljavil svoje pritožbe in zakonitim potom naj bi bili zahtevali odpravo tega, kar je krivičnega in nezakonitega!

To je res tartiferija najhujše vrste. Mari se je krivica godila še le par dni? Mari ni bila znana svetu že leta in leta? Mari se ni celo ostrišla, čim dalje, tem hujše? Maži ni bilo znano to tudi pristašam Khuen-Hedervaryjevega zistema? So-li pa kni kedaj kaj storili proti krivici? So-li kedaj z enim samim glasom dali izraza svoji volji, naj se ne krši jasni nagodbeni zakon? Niso marveč odobrvali sleherni čin nezakonitosti, ki je ubijal pravo in svobodo naroda hrvatskega? Niso torej oni sami pomagali za vzdrževanje stanja, v katerem pravijo sedaj, da naj bi je Hrvatje skušali odpraviti mirnim in zakonitim putem? In ali je morda nevolja naroda vskipela kar čez noč? Ni-li bilo marveč že dolgo znano vsemu svetu, da v narodu silno vre in da prej ali slej mora priti do eksplozije? Ni možno, da bi to ne bilo znano ravno pristašem Khuenovega zistema na Hrvatskem! Zakaj niso — oni, ki govore narodu sedaj, da bi bil moral mirnim putem uveljaviti svoje pritožbe — zahtevali, da se premene stvari v zmislu, da se bo nevolja naroda mogla pomiriti?!

O znali so, dobro so znali vse! Saj nam priča o tem njihov uzor, njihov gospod in mojster sam! Saj je priznaval grof Khuen-Hedervary sam nezakonitost madjarskih napisov na hrvatskem teritoriju, da se z rzobešanjem takih napisov Hrvatom krivica godi, da se s temi napisi krši določila »nagode« in da to razburja narod! To je priznaval grof Khuen izrecno v času izgrediv! Priznaval je nadalje tudi potrebo, da se preuredi finančno razmerje med Ogrsko in Hrvatsko! S tem je priznal implicite, da se Hrvatski krivica godi v tem pogledu, da se po tej krivici množi beda, ki žene ljudi v obup; da je torej tudi izmозgovanje Hrvatske od strani Madjarov vir ogorčenja! To je priznaval grof Khuen za časa izgrediv tudi v pogovorih z izvestnimi časnikarji! Ali pa bo morda hotel kdo trditi, da je še le tedaj, ob silni eksploziji narodovega ogorčenja, prišlo banu to spoznanje? Kdo bi mogel trditi kaj takega? Nikdo, ker je izključeno. Banu je bilo dobro znano že davno kako Madjari gazijo v blato etična prava Hrvatske in kako oni v pogledu materijalnih koristi davijo Hrvate za vrat! Dobro mu je bilo znano to! Je-li pa on kaj storil v zmislu pomirjenja, v zmislu blaženja nevolje naroda?! Odgovor nam daje dejstvo: da je mirno, pravilno, zakonito gibanje v narodu za financi-

jelno samostalnost dušil in udušil: z nasiljem, z bajoneti, vohunstvom, persekucijami na škodo uglednih oseb, aretovanji, ječami, obsodbami, dušenjem svobode do združevanja in tiskovne svobode itd. itd.

A potem nam še govore: narod naj bi bil mirnim, zakonitim putem uveljavljal svoje opravičene pritožbe! In to govore ravno oni, ki so vsikdar z vsemi rokami ploskali vsakemu nasilju grofa Khuena! Oni, ki niso nikdar imeli ni besedice prigovora proti dušenju vsakega diha svobode od strani opozicije, bodi v saboru, bodi izven sabora! To je vendar višek tartiferije, to je zasmehovanje naroda, ako se ga najprej krutim pritiskanjem in vrhovatenjem krivice na krivico žene v obup, a se potem, ko je narod v svojem obupu, vidé, da mu ni pričakovati pomoči od nikjer, posegel po samopomoči, govori: ti bi bil moral svoje pritožbe uveljaviti zakonitim putem!

Papeževa bolezen.

Ker se je bilo stanje sv. Očeta včeraj zjutraj nekoliko zboljšalo, se je bila opustila misel na konzult in ni bil pozvan dr. Grocco iz Florencije. Včeraj predpoludne, potem, ko sta zdravnika Laponi in Mazzoni preiskala bolnika ter izjavila, da je njegovo stanje zadovoljivo in da ne izključuje nade, se je dal sv. Oče obriti, sedé na postelji.

»Osservatore romano« je javil včeraj v posebni izdaji, da je papež ob 10. uri predpoludne vprejel kardinala Rampollo, s katerim se je bavil jako dolgo, reševaje nekatera vprašanja, tičeča se raznih kongregacij. Predno se je kardinal Rampolla poslovil, mu je sv. Oče izrazil željo, da bi rad videl tudi še kakega drugega kardinala, in, ako mogoče, ves sveti kolegij. Rampolla je dejal papežu, da se bo o tej stvari posvetoval se zdravnikoma. Povedal je tudi papežu, da je monsignor Volpini bolan, a ni mu hotel povedati, da je isti že umrl.

Do tedaj je bilo stanje papeževu precej zadovoljivo. A ko je okoli poludne prišel dr. Laponi, našel je papeža bolj bledega in brez one živahnosti, pri kateri ga je bil pustil zjutraj. Zdravnik je zapazil takoj, da je papež jako oslabel in da je njegovo stanje sploh jako shujšalo. Poleg tega se je bila pojavila driska, katere sv. Oče ni imel ves čas svoje bolezni in ki je pri starih bolnikih med najhujšimi pojavi. Na to je dr. Laponi preiskal bolnika in mu stavil nekatera vprašanja ter se je prepričal o tem, da treba konzulta s kakim tretjim zdravnikom.

Dr. Laponi je takoj obvestil o tem svojega kolega dr. Mazzonija in oba skupaj sta potem sklenila, da pozoveta dr. Rossonija, profesorja na kliniki v Rimu.

Ob 3. uri popoldne je šel prof. Rossoni na dom dra. Mazzonija in je tu z njim jako dolgo konferiral. Okoli 3. ure popoldne sta šla Mazzoni in Rossoni v Vatikan, kjer ju je vsprejel dr. Laponi. V Vatikanu niso še nič vedeli, da sta zdravnika sklenila držati konzult s tretjim zdravnikom; zato jih je neprijetno dirnilo, videč, da dr. Mazzoni prihaja v družbi dra. Rossonija.

Pred konzultom je hotel sv. Oče videti vse svoje nečake, katerih je sedem in mej katerimi je eden korporal italijanske ženijske čete. Govoril je z njimi precej časa in slednjič je poljubil vsakega posebej.

Ko so papeževi sorodniki zapustili bolnikovo sobo, šel je k papežu dr. Laponi, da mu je napovedal konzult. Papež je to napoved vsprejel povsem mirno. Zatem sta vstopila v sobo prof. Rossoni in dr. Mazzoni. Prof. Rossoni je papeža jako spoštljivo nagovoril in ga začel bodriti. Papež ga je jako slabim, komaj slišnim glasom zahvalil ter ga vprašal, da li je Rimljan in da li je v Rimu študiral, na kar mu je prof. Rossoni odgovoril potrdilno.

*) Macedonien und das Türkische Problem von K. Gersin, Wien, Druck und Verlag von Kratz, Hell & Comp.

Ker mu je prof. Rossoni hotel pred priskovanjem injektirati kastrovega olja, se je sv. Oče temu protivil, rekši, da ne dopusti nikake injekcije. A ker je Rossoni vstrajal, je sv. Oče slednjič pristal, rekši: »Vi, zdravniki, vselej zmagujete.«

Zatem so zdravniki naredili potrebno injekcijo in so potem preiskali bolnika. Preiskovanje je bilo kratko, a jako natančno. Rezultat preiskovanja je bil ta, da se pljuča zopet vnerajo in da se je zopet začela zbirati tekočina v pljučni mreni, valed česar je jako možno, da bo treba papeža operirati še enkrat.

V papeževi predsobi so imeli zdravniki po preiskovanju dolg pogovor, ki je trajal od 4. ure 45 minut pa do 6. ure. Koncem tega pogovora je bil sestavljen biljetin, kateri se glasi:

»Ker se je danes pojavila depresija v splošnem stanju sv. Očeta, se je valed tega vršil ob 4. uri popoldne zdravniški konzult s profesorjem Rossonijem. Na stvarnem preiskovanju se je našlo, da se tekočina v pljučni mreni jako naglo množi. Vtrpanje srca je jako šibko, a brez znakov kaknega poškodovanja zaklopa. Udareci srčne žile se čutijo razločno in jih je 90 v eni minuti. Dihanje je kratko in redko. Puščanje vode je nedostavno. Stanje Nj. Svetosti je radi tega smatrati težkim. Podpisani: Rossoni, Lapponi in Mazzoni.

Pravijo, da je hotel prof. Rossoni zaključiti biljetin z besedami: »Stanje Njeg. Svetosti je trajno težko«, a da sta ga Lapponi in Mazzoni pregovorila, da je rabil manj oster izraz: da je stanje »smatrati težkim«.

Ko je bil ta biljetin objavljen, so ljudje zmagajali z glavami in so menili: »To je resnica! Papež umira!« Pravijo, da je prof. Rossoni izjavil, da so papežu ure štete.

Po zdravniškem konzultu je papež vspregel kardinale Oreglia, Gotti, della Volpe, Cavicchioni in dr.

Okolu 9. ure sinoči se je bila po Rimu raznesla vest, da je papež umrl; a ko je dr. Mazzoni prišel v Vatikan, moral se je čuditi, ker je našel papeža v mnogo boljsem stanju, nego ga je bil zapustil.

Dr. Mazzoni je sklenil, da bo danes zjutraj ob 8. uri zopet operiral papeža, da vzame tekočino iz pljučne mrene.

Kak izid bo imela ta operacija? Da bi sv. Očeta ozdravila in mu ohranila življenje, tega ni upati. K večjemu da mu podaljša življenje za kak dan. Morda ga pa tudi utruji in mu prikrajša življenje. Na vsak način pa ne bo dolgo trajalo, ko nam brzojavna žica prinese vest, da je ugasnilo to dragoceno življenje, da je nehalo biti to plemenito srce, da je otemnel ta biesteči duh — da Leona XIII. ni več!

Pa vsaj se ves svet čudi življenski energiji tega 93-letnega in težko bolnega starčka.

Politični pregled.

V Trstu, 10. julija 1903.

Po »rešenju« krize. Glasila vseh strank varirajo dalje zanimivi tema: Koerber ostane, Rezek pojde! In kakor jim je že stališče: eni čestitajo dr. Koerberju na rešitvi krize, toli ugodni zanj, drugi ne čestitajo, ker vidijo ravno nasprotno.

Eni — in teh je velika večina, ker se jim pridružujejo tudi skoro vsi madjarski listi — ostajajo pri tem, da dr. Koerber ni dosegel, kar je hotel; drugi, dobri prijatelji našega ministerskega predsednika, se sicer tudi ne upajo sklicevati na vidno besedilo cesarjevega ročnega pisma, ali oni menijo, da treba o čitanju tega pisma tudi misliti; posebno pa da treba upoštevati ustmeni komentar, ki ga je dal vladar g. Koerberju na štiri oči. Iz tega komentaja da je razvidno, da tudi nositelj krone popolnoma pritja nazorom dra. Koerberja.

Le to se nam zdi čudno, da nobeden teh dobrih prijateljev dr. Koerberjevih noče priobčiti tega komentaja. Ali pa ga morda ne sme? Ali — o grešna misel! — tega komentaja niti ni bilo? Ali to eno treba priznati: Koerberjevi prijatelji skušajo vse, kar morejo, da bi svojega prijatelja kazali v gloriozi zmagovalec. Na Ogrskem pa si zadovoljno menjajo roke, ker vedo, da v cesarjevo pismo ni prišlo to, kar je hotel Koerber, ampak je izostalo to, o čemer je hotel — ogrski ministerski predsednik, da izostane.

Nekoliko zlobno, ali vendar opravičeno je pripomnila predvčerajšnja »Arbeiter Zeitung«:

Jedno je dosegel dr. Koerber — to namreč, da njegova demisija ni bila vsprejeta in da on ostane za sedaj. Ali to bi bila lahka dosegel veliko enostavnije, s tem namreč, da — ne bi bil podal demisije!!

In res, čemu toliko krize in s krizo spojenega strahu v takem vročem poletnem času radi enega ročnega pisma, v katerem — ni nič povedanega?!

Rezek — pojde! V tem soglašajo vsi. Koerber ostane, ali žnjim ostanejo tudi vzroki sedanjih in prihodnjih kriz in jesen! To je napovedal dr. Koerberju tudi zastopnik trgovinske in obrtne zbornice v Budjovcih, mené, da so Čehi sedaj bolj nezadovoljni, nego so bili kedaj. Brez spraves Čehine bo parlamentarne nagodbe z Ogrsko, ne bo mirnega delovanja v parlamentu dunajskem. Proti 150 nemškimi poslancem morejo Čehi postaviti 100 slovanskih poslancev, če ne štejejo ni Poljakov, ni fevdalnega plemstva!

Koerber ostane, Rezek odhaja. To je refren sedanjih nemških slovospevov. Na jesen utegne nastati precejšnja variacija. Na jesen pa bo morda kdo drugi odhajal in kdo drugi prihajal . . . Ni izključeno pa, da ta poslednji »drugi« prinese absolutizem No, morda je usojeno tako, da mora priti še huje in najhuje, da bo potem moglo priti boljše, kar bo izhajalo iz naravnih sil in odnošajev.

Položaj na Ogrskem. Zbornica poslancev. — Pred prehodom na dnevni red včerajšnje seje ogrske poslanske zbornice kritizirala sta posl. Ratkay in Ugron nekatere izjave honvedskega ministra Kolosvaryja v zadnji seji vojnega odseka in sta tožila, da se ne ustreza opravičenim narodnim zahtevam tudi kar se tiče vojske. Posebno Ugron je oistro kritiziral skupno vojsko in nje vodstvo in je izjavil, da bo pobijal energično vojno predlogo.

Ministerski predsednik Khuen je dejal, da je to anakronizem, ako se govori o vprašanju, ki ni še rešeno niti v odesku.

Zbornica je na to nadaljevala razpravo o vladinem programu.

Posl. Keckemety in Visontay sta imela dolga obstrukcijska govora, ki sta zavzela vso sejo. Visontay je med drugim govoril tudi o avstrijski ministerski krizi in je napadal avstrijske ministre.

Ministerski predsednik grof Khuen mu je odgovarjal, da se vsa njegova izvajanja bazirajo jedino le na vesti v dunajskih listih. Na podlagi dotičnih vesti da ni mogoče izrekat i sodbe o ministrih, o katerih je Khuen gotov, da ne prekoračajo mej svojega delokroga.

Posl. Barabasin opozicija. Posl. Bela Barabar in 4 drugi njegovi pristasi naslovili so včeraj na vse člane neodvisne stranke odprto pismo, v katerem, z ozirom na zadnje izjave honvedskega ministra, povdarjajo potrebo nadaljevanja borbe za narodne zahteve in pozivljajo neodvisne poslance na konferenco k posl. Barabasu, kjer se bo razpravljalo o nadaljnjih korakih.

Predsednik Loubet v Londonu. Predsinoči bil je banket pri angležkem ministru za znanje stvari, markiju Lansdownu. Istega se je poleg Loubeta in Delcassaja udeležil tudi diplomatski kor in več angleških dostojanstvenikov. Od tu se je predsednik Loubet s svojim spremstvom podal na dvorni ples v buckinghamsko palačo. Ob uhodu v plesno dvorano sta predsednika Loubeta vsprejela kralj in kraljica, kateri je Loubet podal roko in jo vodil v dvorano. Z dvornega plesa se je predsednik o polnoči povrnil v palačo Saint James.

Iz Londona se je Loubet odpeljal včeraj, ob 8. uri in pol zjutraj. Na kolodvoru so se od njega poslovili kralj Edvard, princ Galeški, vojvoda Connaughtski, princ Kristijan Danski, ministerski predsednik lord Balfour, minister za znanje stvari, markij Lansdowne, maršal lord Roberts, londonski lord mayor in več drugih odličnjakov. Kralj Edvard je prisrčno stisnil roko predsedniku Loubetu, ministru Delcassaju in drugim osebam Loubetovega spremstva. Ko se je vlak na to začel pomikati, začela je na kolodvoru zbrana množica vsklikati: »Živo kralj! Živio Loubet! Živila Francija!« Dospelši v Dover, je predsednik Loubet, predno se je vkrcal na francosko ladjo »Guichen«, odposlal kralju Edvardu brzojavko, v kateri mu je izrazil svojo hvaležnost na presrčnem

vsprejemu, ki mu je bil prirejen kakor predstavitelju Francije in prijatelju Anglije. — Kralj Edvard mu je odgovoril s sledečo brzojavko:

»Dobrohodne besede Vaše brzojavke, katero sem ravnokar prejel, so me globoko ganile. Mi vsi smo srečni, da čutite zadoščenje na obisku, ki ste nam ga priredili. Moja najsrčnejša želja je, da bi bilo zblizevanje med najinima deželama trajno.«

V francosko pristanišče Calais dospel je Loubet včeraj popoldne in bil od naroda najprisrčnejše vsprejet. — Istotako navdušeno so ga pozdravljali tudi o njegovem prihodu v Pariz.

Ko je za časa burske vojne ves svet gorel v ogorčenju proti Angliji zbog te brezvestno izzvalne roparske vojne in zbog krutosti, s katero se je ista izvojevala, se je Anglija ponašala cinično se svojo »splendid isolation«; t. j.: mi ne potrebujemo nikogar, Anglija mora kljubovati vsemu svetu!

In Anglija je bila res osamljena. Toda danes je jasno, da je bilo tisto ponašanje Anglije le zgolj neopravičena baharija. Angliji je začelo postajati tesno v nje »splendid« osamljenosti. To se je videlo sedaj ob obisku predsednika francoske republike v London. Loubet je šel na Angleško, ker ni mogel drugače, ker je zahtevala že etiketa in mednarodna uljudnost, da povrne obisk kralja Edvarda v Parizu. Ali v Londonu kar niso vedeli, kako bi vsprejem Loubeta priredili čim prirčneje. Način, kakor so mu zatrjevali prijateljstvo Anglije, je bil naravnost demonstrativen, vsiljiv. In to je zračilno. To kaže, kako krčevito si prizadeva, da bi se rešila iz svoje osamljenosti, in to se kaže tem bolj, ker se to prizadevanje pojavlja ravno nasproti Franciji kajti ravno med to državo in Anglijo vise od nekdanjih konfliktov takorekoč v zraku radi kolonialnih vprašanj. Če pa si morda angleška diplomacija domišlja, da ozirom na dogodke na Balkanu in posebno še na daljnem Vstoku, kjer jej tekmovanje Rusije postaja vedno nevarnejše, pritegne s takim lizanjem Francijo na svojo stran, potem pa jo gotovo pouča dogodki, da se temeljito moti in da se zastoj nadeja. O tem sta jo mogla prepričati že hladnejše vedenje Loubeta v Londonu in še posebno hladni ton v njegovi brzojavki iz Dowera.

Tržaške vesti.

Konfiskacija. Po pomoti je v včerajšnji številki izostala notica, v kateri je bilo povedano, da je bila predvčerajšnja »Edinost« zaplenjena radi članka, ki je govoril o usiljenem umirovljenju višega računskega svetnika in predstojnika finančnega računarstva g. Štefana Bajca. Članek je bil zaplenjen na treh mestih. Zaplenjeni so bili odstavki od besed »Intrigiral je proti« do »ravnatelj sam«; potem od »Vse se zgraža« do »Bajčev naslednik«, in od »Ta Bajčev slučaj« do »to stanje«.

Konfiskacija se je izvršila jako kasno — še le proti osmi uri zvečer — kar vzbuja mnenje, da je bila naložena še le po kaki posebni prošnji, kateri je sledil — ukaz.

Te zaplenjene odstavke smo označili zato, da bodo oni čitatelji naši, ki so dobili prvo zaplenjeno izdanje — in to so bili skoraj vsi — vedeli, katerih odstavkov ne smejo čitati, oziroma — ako so čitali vse članek: katere odstavke morajo pozabiti.

No, mi se lahko ponašamo, da je to pot na naši strani vse, tudi neslovensko javno mnenje! Mera je polna. To naj izvolijo vzeti na znanje vodilni gospodje na finančni direkciji. In kako polna je! Na razpolago nam je že precej gradiva, drugo nam je obljubljeno. Čim pride pravi trenotek, pride vse na vrsto.

Dogodki v Riečanjih. Nekda, ki se je nedavno temu vozil z gospodom Krančičem od Ljubljane do Zidanega mosta, nam piše: Gospod kapelan Krančič se je vozil v Celje, da se — kakor je rekel — odpošije od naporov, ki jih je imel v Riečanjih!

V razgovoru je gospod Krančič primerjal hrvatski »punt« z onim Riečanjeev, češ, da so se ti poslednji spuntali in da nočejo zahajati v cerkev!

Na moje vprašanje, kako da je v Riečanjih prišlo do »punta«, je g. Krančič odgovoril, da je vse to zakrivil bivši kapelan dr. Požar, kateri da prebiva še sedaj v Rie-

manjih in katerega da plačujejo — Luterani!!

Poizvedel bi bil še kaj več, toda najina skupna vožnja v brzovlaku je bila prehitro pri kraju!

Politika v cerkvi. Te dni se je dogodil grd čin. Ves Rojan je vzneimirjen radi tega. Čujemo, da prijatelji prizadete osebe tekajo na vse strani, da bi stvar potlačili. Mi hočemo molčati za sedaj in čakati, da vidimo kaj ukreneje oblasti. Če bi one nič ne storile, bomo govorili mi. Punctum.

Rojanci.

Slovenska dekliška šola v Trstu. Vsako leto smo veselo pričakovali veselice naše Cirila-Metodijeve dekliške šole pri sv. Jakobu. Zanimalo nas je videti naš mladi naraščaj, kako pogumno in srčno stopa v svet. In vselej nam se je širilo srce notranje zadovoljnosti, pa nam se je nehote izvil vsklik: Ne, dokler smo taki, še nas ne bodo!

Ali prišel je čas, ko se ne smemo več zadovoljevati s tem, da nas naši nasprotniki ne morejo spoditi iz naših hiš in z zemljišč — ampak vzdigniti moramo roko ter si zopet pridobiti vse, kar smo tekom časa izgubili in kar so nam krivično vzeli naši sovražni sosedje. Ali ste že pozabili, da nimamo monikjer v Trstu slovenske šole? Otroci nam rastejo brez pouka v sladkem materinem jeziku! Tam, kjer bi morale stati slovenske šole, so z našim denarjem in z našo muko zidali lepe in velike šole za podanike italijanskega kralja, za Čozote, Napolitane itd. Tako delajo z nami javne oblasti! Ne samo deželne, ampak tudi državne oblasti! Da, tudi državne — kajti tudi država vzdržuje z našim državnim denarjem dve nemški ljudski in dve nemški srednji šoli! Tam najde prej mesto Nemec iz Berolina, nego-li tržaški Slovenec! To so razmere, ki kriče v nebo! Ko bi imeli svojih odličnih poslancev, bi ti morali prej z obstrukcijo razgnati državni zbor, nego dovoliti en novčič davka, ali enega vojaka, dokler se te nesrečne razmere ne spremenijo.

Tako je naše stanje in prišel je čas, da začnemo resno misliti na to. Pripravite se torej tržaški Slovenci, pripravite se, da si boste znali o pravem času izvojevati svoje krvave pravice!

Do tedaj pa moramo zbirati svoje moči na vseh straneh in ob vsaki priliki. Oj lepa prilika stoji pred nami: Naša šolska mladina stopa pred nas ter nam hoče pokazati, kaj zna in kaj more.

Hotel sem vas temi vrsticami vabiti na veselico. Ali to ne bo samo veselica: vi pridete na mesto, kje se gojita in širita slovenski duh in slovenski ponos — vi boste videli na svoje oči, na kaki podlagi zidamo svojo bodočnost!

Vam, slovenski delavci, ne treba vsega natanjko razlagati. Saj vam povedo vse to vaši otroci, ki jih vzgajate v zavodih sv. Cirila in Metodija. Vi se veselite dneva, ko boste videli svoje otroke ovenčane z lepimi vspehi — a tudi mi se bomo takrat z vami veselili.

Na svidenje torej v nedeljo na šolskem vrtu pri sv. Jakobu!

Otroška veselica pri sv. Ivanu se bo vršila v nedeljo 12. t. m. v »Narodnem domu« ob 6. uri popoldne. — Uljudno vabimo slovenske rodoljube in rodoljubkinje na čim večjo udeležbo. Posebno pa vabimo gospe, naj privedejo svojo deco, katere se bo gotovo najlepše zabavala. Poleg zabave pa so take otroške veselice zelo podučljive. Po veselici se deca otroškega vrteca pogosti z malinovcem in pecivom.

Odbor ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metodija se presrčno zahvaljuje vsem č. gospem in gospicam, ki so pomagale na nedeljski veselici razprodajati in agitirati v korist družbe. Posebno se zahvaljuje gospej Komac, gospi M. Skuk, gospi Godina, gospej Katern, gospi Uršič, gospi Valeriji Vatovec, gospi Negode, gospi Kersan, gospi Odinal, gospi Poniz in gospi N. Negode. Bog povrni vsem tem in onim, ki so pripomogli, da se je slavnost tako krasno vršila.

Ženski podružnici sv. Cirila in Metodija so podarili na veselici pri sv. Jakobu g. Ipavie 1 K 20 st., g. Milan Nabergoj 1 K, gospi Jug 1 K.

Za razprodani »blok« je izročila gospi M. P. 20 kron. Živele rodoljubke in rodoljubi!

Slavnost na korist družbe sv. Cirila in Metodija. Iz globine arc boli izročena

zahvala slavnim pevskim društvom, ki so drage volje in toli častno sodelovali v dosegu našega namena! V imenu naše družbe, v imenu naroda, v imenu naših otročičev, tega jamstva naše bodočnosti, bodi jim izrečena prisrčna zahvala! Slavna društva so pokazala, kako lepo umevajo vzvišeno svojo nalogo. Čast in slava jim!

Dalje se zahvaljujemo gg. odbornikom sl. »Tržaškega podpornega in bralnega društva« na pomoči za vzdrževanje reda, slav. »Del. podp. društva« na posojenih zastavah, sl. bratovščini sv. Cirila in Metodija na posojenih balončkih in nadpisih, gosp. Kravosu za izdatno pomoč pri blagajni in slednjič slavnemu uredništvu »Edinosti«, ki nam je blage volje šlo na roko z objavljenjem potrebnih vabil in obvestil.

Srčna hvala sploh vsem, ki so pripomogli do toli sijajnega vspaha.

Združena odbora obeh podružnic.

Na slavnosti minole nedelje družbi sv. Cirila in Metodija na korist se preplačali vstopnine: po 20 K pevski zbor bratovščine sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu; po 10 K: družina M., »Trgovsko izobraževalno društvo«; po 6 K: Šone Henrik; po 5 K 40 st.: društvo »Vodnik« v Dolini; po 5 K: Sanein Ivanka, Kalister Anton, Levičar L.; po 4 K: Kreševič Anton, I. L., Barkovljan; po 4 K 60 st.: Nehrony; po 4 K 80 st.: pevsko društvo »Slovan« Padrič; po 3 K 60 st.: Počkaj; po 3 K: Guliš Fran, Počkaj I.; po 2 K 20 st.: Furlan I.; po 2 K: Mavrič Fani, Kompare Tončka, Beve Ivana, Gregorič Marija, Molé Tomaž, Ferluga Ferdo, Sanein Marija, Drejač Ivan, Stemberger, Kocijančič I., M. F., I. L., I. L., Guštin I., dr. Abram, Zadnik Tomaž, Inamo Fr., Vučković Juro; Čelan g.a. in g.ca.; po 1 K 60 st.: Detela Iv., Detela Janko, Brijač Anton, Dolinar Ana, I. prijatelj, Zadrovec, Kolar Ant., Šuka Fr.; po 1 K 40 st.: Rože I., Trevižan I.; po 1 K 20 st.: jeden Hrvat, Turk Jos., Jaksetič Vinko; po 1 K: Godina Iv., Bačar Val., Kočvar Fr., Mavrin Miha, C. Anton, Dekleva Ivana vdova, Nabergoj I., I. L., I. L., Cotič Štef., M. C., Balič Izidor, Matko I., Kretič g.ca., Furlan And., Vrčca Josip, Sanein Ant. (Levičar), Šuman Fr., Klobčaver Vekosl., Muha Franja, Gović Fr., Gović Alojzija, Primz Jakob, Godina Stanko, Lukrič Tom., Vouk Iv., Mahne Antonija, Jablan I., Černigoj V., Kešuta I., Rebiček, Fliego Lovro, Dekleva I., Pekič I., Burgart I., Mahor, Božar A., Š. poslano.

(Zvršetak pride.)

Dobri ljudje, usmilite se nedolžnih otrok. Iz Barkovlj nam pišejo: V Barkovljah živi družina, ki je sedaj v veliki bedi in revščini. Oče, mizarški mojster, je že dolgo časa bolan. Ker ga niso mogli preskrbovati doma, spravili so ga v bolnišnico. Ostala je boleha mati s šestimi nedolžnimi otroci!! Toda kmalu pride — šesredmi.

Kdo bo skrbel za bolno mater in otroke? Ako se jih ne usmilijo dobri ljudje, bodo morali trpeti lakote. Kdor more kaj darovati, naj pošlje na ta-le naslov: Jožefa Milič, mizarjeva soproga, Barkovlje št. 153.

P. S. Ravaokar deznajemo, da je siromasni Milič včeraj popoldne v bolnišnici umrl. Tem več povoda za usmiljena srca, da pomagajo.

Občni zbor »Dramatičnega društva«. Prihajajo nedeljo vrši se bo prvi občni zbor »Dramatičnega društva« v Trstu in sicer v prostorih »Delavskega podpornega društva«, v ulici Molin piccolo št. 1. Občni zbor se prične ob 2. uri popoldne in ako ob tem času ne bo navzočih zadostno število članov, se občni zbor v drugem sklicanju prične ob 3. uri popoldne in bo sklepčen ob vsakem številu članov.

Dnevni red občnega zbora bo sledeči: 1. Nagovor predsednika. 2. Sprememba pravil. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajnika. 5. Volitev novega odbora. 6. Služajnosti.

Na občni zbor so vabljeni vsi člani in vsi prijatelji tega društva ter se slednje opozarja na to, da se bodo na tem občnem zboru vsprejemali novi člani.

Poskušeni samomor. Včeraj popoldne okoli 4. ure je prišel neki čedno črno oblečen mladenič na morskobrežje nasproti javnega vrta na velikem trgu. Tu je odločil palico, nekaj knjig — in meni nič tebi nič — skočil naravnost v morje ter izginil pod vodo.

Ljudje, ki so videli to njegovo početje, so začeli upiti: »Rešite ga, rešite ga!«

Čolnar Matej Preselj, ki je bil tam blizu se svojim čolnom, je poveslal proti onemu mestu ter pomolil mladeniču, ki je bil mej tem prišel na površino, veslo, za katero se je mladenič prijel.

Na to so ga potegnili iz morja, a policijski rešar, ki je bil tam blizu, je spremil mladeniča v bolnišnico, kjer je isti izjavil, da je 22-letni Fran H., po poklicu trgovski pomočnik in da stanuje v hotelu Volpih.

Samomor. Včeraj popoldne okoli 5. ure je bil zdravnik na zdravniški postaji, dr. Steiner, poklican k sv. Alojziju, kjer je 24-letna Marija Sabadini radi prepira se svojim soprogom spila precejšnjo množino karbolne kisline. Prihiti zdravnik jej je takoj izpral želodec in jo dal prenesti v bolnišnico. A ob 11. uri po noči je nesrečnica umrla, vzlic vsem poskusom zdravnikov, da bi jej ohranili življenje.

Trgovina s človeškim mesom. V neki hiši ulice Solitario stanujeta v prvem nadstropju državni uslužbenec I. T. in njegova soproga. Pri njima sti bivali tudi njuna 19-letna hčerka Eliza in njuna 17-letna nečakinja Josipina W.

Minolo soboto večer sta bila J. T. in njegova žena jako vznemirjena, ker deklet ni bilo dolgo časa domov. Ker ju le ni bilo, sta šla k raznim ljudem povpraševati, da-li ju je morda kdo videl. Izvedela sta, da sti deklici odšli iz Trsta z nekim 33-letnim Josipom Morandijem, čevljarjem in vratarjem iste hiše.

Morandi da je obe deklici odvel v Ancono. Josip T. je drugi dan prijavil vso stvar policiji in ta je dalje poizvedovala. — Izvedela je, da je Morandi pregovoril deklici, naj zapustijo Trst in naj gredo z njim v Carigrad, kjer bosti lahko in lepo živeli... brez dela. Policija je dalje izvedela, da je v soboto popoldne šla Morandijeva ljubimica, 27-letna Amalija Belleli, v delavnico, kjer je delala Josipina W., vzela isto seboj in jo potem izročila Morandiju, ki jo je čakal nekje tam blizu. Radi tega je policija včeraj aretovala Amalijo Belleli, katera pa taji, da bi sploh kaj vedela o tej stvari.

Policija je bila tudi brzojavila oblasti v Ancono, a ker je Morandi z deklicama že odšel iz Ancone, je policija brzojavila v Carigrad, naj Morandija ostavijo čim pride tja.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 11. julija ob 10. uri popoldne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Istituto 9, 6 miz in 14 stolov; ulica Sette Fontane 35, hišna oprava; ulica Piccardi 794, hišna oprava; ulica Madonna 1705, oprema v zalogi; ulica Farneto 10, hišna oprava; ulica Bonomo 1 A, hišna oprava; ulica Istituto 26, kočije; v Škorklji 144 in 176, hišna oprava; ulica Rossini 1, oprema v zalogi in hišna oprava; ulica Giuliani 2 A, hišna oprava; pri sv. Ani 19, spomenik in kamen; ulica del Moro 17, hišna oprava; ulica Istituto 18, hišna oprava; ulica Pozzo bianco, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 14,8, ob 2. uri popoldne 20,6 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 758,5 — Danes plima ob 10,28 predp. in ob 8,41 pop.; osaka ob 3,36 popoldne in ob 3,06 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske

× **Nedostojna igra z verniki** je to, kakor postopa tržaški ordinarijat z župljani v Grozjanu. »Naša Sloga« povdarja vnovič, kako je tržaški škof dal župljanom svojo škofovsko besedo, da bo ustreženo njihovim prošnji glede hrvatskih propovedi, a kako še danes zastoj čakajo na spolnjenje storjene obljube. Puljski list vprašuje: kdo jih vodi za nos, — ali presvetli škof, ali velenčeni župnik? Ali pa morda — obadva? Zalestao da je, ako že kmetje prihajajo do takih sklepov! Na škofiji so jim govorili opetovano: Uslišani boste, dali smo že župniku nalog, naj se vam propoveduje v materinem jeziku. Italijanska gospoda pa se jim rogajo: »Hrvatske propovedi dobite, kadar bomo mi hoteli, ne pa, kadar bo hotel škof!«

Kdo zapoveduje torej v cerkvi: ali škof, ali župnik, ali framasoni? Kmetje pravijo, da jim ne bo preostajalo drugega, nego da pojdejo še enkrat na škofijo v Trst, da vzamejo tam svoje prošnje in se obrnejo na katero drugo oblast, ko nimajo sreča z njihovo škofijo, ne na župnem uradu.

Tako zaključuje »Naša Sloga«.

× **Porotno zasedanje na okrožnem sodišču v Rovinju** prične dne 24. t. m. Ker gre večinoma za hrvatsko kožo, protestuje »Naša Sloga« proti temu, da se porotna zasedanja razglašajo od višega deželnega sodišča samo v italijanskem jeziku in da se za votante določajo sodniki, ki ne umejo ni besedice hrvatski. Ako bi ne bilo to, meni »Naša Sloga«, prežalostno, bilo bi zares preneumno, da se mora zopet in zopet opozarjati na tako zapostavljanje našega jezika od strani najviših sodnih oblasti. Ali naj se čudimo potem, da se mladi italijanski sodniki ne brigajo za jezikovne pravice našega naroda, ako vidijo, kako nam jih kratijo viši sodniki?!

× **Pevsko društvo »Nabrežina« v Nabrežini** bo imelo dne 19. julija 1903, ob 10 $\frac{1}{2}$ uri predpoludne, svoj redni občni zbor, na kateri so uljudno vabljeni vsi udje.

Ob enem javlja, da priredi dne 26. julija 1903 javno tombolo s plesom na občinskem trgu. Čisti dobiček je namenjen za ustanovitev prepotrebne otroškega vrta.

Vsi prijatelji slovenske mladine in naprednega razvitka, so uljudno vabljeni, da se mnogoštevilno udeležijo tombole, ker na ta način položijo mal dar na altar mladini na korist.

Slavna sosednja društva so uljudno naprošena, naj bi vzela to na znanje in naj bi onega dne ne prirejala kake slavnosti.

Vesti iz Kranjske.

* **Znamenje** — zistema. C. k. družba kranjska je imela včeraj svoj občni zbor. In na tem prevažnem zborovanju kmetov in posestnikov v deželi kranjski, v osrednji deželi naroda slovenskega, v deželi, ki je slovenska vsaj po 95%, je zastopnik Hein-Koerberjeve vlade govoril na dolgo po — nemški, tako, da so bili tisti trije stavki, ki jih je izvolil spregovoriti v slovenskem jeziku, kakor v zasmeh in krvavo ironijo.

»Slovenski Narod« pripominja:

»Ker je moral vendar na prvi pogled videti, da večina zborovalcev ne zna nemški in ker si je pač lahko mislil, da taka nemška pridiga, ki se konča s tremi slovenskimi stavki, nikakor ni umestna na takem zborovanju, si nastopa grofa Schaffgotscha rernerneve moraztolmačiti. Ali pa je morda ta nastop znamenje časa?«

Mi pa menimo, da si je jako lahko tolmačiti take vladne nastope, če mi sami take pljuske v obraz vsprejemljemo s tako nebeško resignacijo!! Da, znamenje časa je to, tistega časa, ko stranki na Kranjskem uprav tekmujejo v ohranjanju in povspenju medsebojnih razmer, ki uprav izživljajo vlado na take nastope, ker nas delajo nesposobne za vsaki izdatni odpor tudi na najkrvavejša žaljenja.

Odrito bodi povedano, da mi nimamo poguma danes, da bi vladi kaj očitali; saj bi se nam mogla zakrohotali v obraz: Saj Slovenci hočejo tako! Le tako naprej! Potem utegne skoro priti čas, ko se bodo vladni zastopniki mogli izogibati še tistim trem slovenskim stavkom!

* **Popravek.** — Prejeli smo in objavljamo:

Slavno uredništvo!

Z ozirom na notico »Znamenja časov« v Vašem cenjenem listu z dne 7. t. m., št. 150, blagovolite sprejeti v smislu § 19 ti-skovnega zakona naslednji popravek:

Ni res, da sem bil v družbi provokatorjev, ki si je šla povodom Prešimove slavnosti v Ljubljani jezo hladiti pod Tivoli s tulenjem neke pesmi, ki zasramuje slovenski »Naprej«. Res pa je, da sploh nobene pesmi nisem pel in da tudi ona dva gospoda, v katerih družbi sem bil, čela nista. Res je, da provociral nisem — kar so tudi izrečno pripoznali dotični slovenski visokošolci — in da se tudi od strani moje družbe provocaralo ni.

Ni res, da me je kdo naklestil.

Z odličnim spoštovanjem

Si ma,

c. kr. dež. vladni koncipist.

Rudolfovo, dne 9. julija 1903.

Vesti iz Štajerske.

— Čvarji miru — kršilec miru. Minoli petek sta stala pred sodiščem v Celju »redar« Poznič in vratar južnega kolodvora kakor »edini priči proti dvema dostojnima Slovencema, ki sta bila tožena radi žaljenja teh dveh vzglednih organov. Razprava pa je

dokazala, da sta v resnici prič žalili obtožencea. Ena priča je menila n. pr.: V čakalnici (na kolodvoru) so Slovenci — v rzi v jih veni! Vratar je zaklical enemu obtožencev: »Poberi se sušivec!« Eden obtožencev je redarju trikrat zaporedoma povedal svoje misli, katerega je ta čudni čuvvar reda in zakona le dalje vpraševal in je bil zasramovalen namen očividni, pa obtožencec ni hotel več odgovarjati. To je bilo »redarju« zadosten povod za aretacijo. V kratkem se bodo vršile pred sodiščem druge razprave proti celjskim redarjem radi »službenih« provokacij. »Windisches Gesindel«, »Kriminalist« itd.

Človek dobiva utis kakor da ni le nemški mogotcem na Štajarskem vse dovoljeno, ampak da si tudi mestni policaji v Celju prisvajajo poseben privilegij za najgrše provokacije.

— **Zlato poroko** sta obhajala dne 29. junija zakonska Jakob in Terezija Korošec v Radeneh pri Kapeli. Oba poročenca sta še pri najboljšem zdravju, čeprav sta stara že 70 oziroma 72 let. Poročil ju je njuni sin o. Severin Korošec, frančiškan v Mariboru. — Petelinek Miha p. d. Strgonjšek v Gabrov-ljah pri Konjicah pa njegova žena Marija rojena Sadek p. d. Lešnik, sta minolo soboto dopolnila 50 let, odkar sta bila dne 4. julija 1853. v Zrečah poročena.

Vesti iz Koroške.

+ **V proslavo slovanskih apostolov** je na predvečer godu sv. Cirila in Metodija vzlic slabemu vremenu gorelo mnogo kresov po naših gorah na Koroškem v znak, da koroški Slovenci še živi!

+ **Smrt hribolazca.** Dne 4. julija je ponesrečil nad Bajtišči pod Hajniševem stolpom v Karavankah, hribolazec trgovski pomočnik Sardinšek. Sardinšek je bil v družbi dveh tovarišev. On je lezel prvi navzgor. — Naenkrat pa se je — ker se mu je najbrže skala zdrobila pod noge — zvrnil vznak in telebnil v globčino kucih 200 metrov. To je bilo ob 10. uri in en četrt predpoludne. Tri četrt ure pozneje sta prišla do njega tovariša. Našla sta ga mrtvega in z grozno razbito glavo.

Mesto, kjer se je dogodila ta grozna ne-areča je med najbolj nevarnimi v Karavankah, ker je pot zelo strma in se kamenje rado ruši, ker ni dovolj trdno.

Brzojavna poročila.

Šolsko vprašanje v Gorici.

DUNAJ 10. (B) Državno sodišče je odbilo tožbo mestne občine goriške proti (Dalje na 4. strani.)

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.
Lastnik konsorcij lista »Edinost«.

Natisnila tiskarna konsorcija lista »Edinost« v Trstu

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznano

tovarne mizarске zadrge v Gorici (Solkan)

vpisane zadrge z omejenim poročtvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)

št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zjamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, modern sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačen.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Velikanska množina meglenega in svetlega tapetovanega ali kuhinskega pohištva se prodaja in nekaj časa po najugodnejših cenah v krasni dvorani Tersicore, ul. Chiozza 5. I. Slavno občinstvo se najljubše vabi si ogledati razstavljene predmete od 9—12 predp. in od 2—7 ure zvečer.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 25. A. —

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavarje posloplja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Živa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obecnokoristne namene.

vladi radi povrnitve zaplenjenih občinskih doklad, ki se porabljajo za vzdrževanje od deželnega šolskega sveta prevzete ljudske šole društva »Sloga«. Državno sodišče utemeljuje svojo razsodbo s tem, da se državni zaklad ni okoristil, da so bili za časa razsodbe upravnega sodišča (ki je administrativno odredbo, kakor nezakonito razveljavilo) zneski že oddani svojemu namenu, a na drugi strani ne obstoji nobeno pravno določilo te vrste, ki bi nalagalo dolžnosti za kako drugo odškodnino.

(Kakor smo svojedobno poročali, je deželni šolski svet goriški — ker se goriška mestna občina nikakor noče odločiti, da bi slovensko ljudsko šolo iz Catinellijske vojašnice premestila v primernejše poslopje — eksekutivnim potom vsprejel na račun goriške občine v svojo oskrb slovensko šolo društva »Sloga« in je v ta namen dal po finančnem ravnateljstvu zapleniti od dohodkov mestne občine za vzdrževanje te šole potrebno svoto 2080 kron. Goriška mestna občina je proti temu koraku dež. šolskega sveta rekurirala in ker je v zadnji instanci zmagala, tuži sedaj vlado za povrnitev zaplenjenih občinskih dokladov. Včeraj se je o tej zadevi vršila razprava pred državnim sodiščem na Dunaju. Goriško mestno občino je zastopal odvetnik dr. Schwarz, vlado pa deželni svetnik baron Schönberger. Op. ured.)

Papeževa bolezen.

RIM 10. (B.) Prof. Mazzoni je ostavil Vatikan ob en četrtni na 1. uro po noči ter je izjavil, da se je stanje papeža od izdajanja zadnjega biljetina sem poslabšalo. Nasproti razširjenim vestem, da bo treba ponoviti operacijo, je izjavil Mazzoni, da za sedaj ne smatra to še za potrebno, da pa stori to morda jutraj. Sodi se torej, da v hipu ni neposredne nevarnosti. Mej navzočnostjo Mazzonija je papež vžil nekoliko hrane. Njeg. Svetost je nepretržljivo pri popolni zavesti.

RIM 10. (B.) Ob 6. uri jutraj so odprli nekaj oken papeževih soban z onimi spalne sobe vred. »Il Messaggero« pravi, da je profesor Rusconi izjavil v nekem pogovoru, da zopetno nabiranje tekočine v mreni pomenu shujšanje boleznih, ali tega da je bilo pričakovati. V večini je takih slučajev, da se tekočina obnavlja. Potrebna bo zopetna operacija, ki pa ni spojena z nikakimi nevarnostmi.

Da je srce slabotno, to je naravno vled bolezni in zbog visoke starosti sv. ne zaklopnice pa so brez hibe; in jašnjuje čudovito funkcioniranje vi je dodal, da je menil, da najde ajočega; nasprotno temu pa ga niser pri bistri pameti in taki duševni svežosti, da bi mogla ta okolnost tudi izkušanega zdravnika prevariti glede te bolezni. »Il Messaggero« pravi, da prof. Rosconi ne goji nikake nade, da bi papež ozdravel — on meni, da papeževa smrt ni več daleč.

Povodenj.

FREIWALDAU 10. (B.) Ker sti reki Biela in Staritz izstopili, je navstala velika povodenj, ki je preplavila velik del mesta. Dež traja dalje.

DUNAJ 10. (B.) Vled povodnji je mesto Freiwaldau v Šleziji pod vodo. Na Nizjem Avstrijskem je na progi Gstadt-Kiemberg-Gaming, in na Gornjem Avstrijskem na progi Ergern-Agonitz železniški promet zaustavljen.

KIRCHBERG 10. (B.) V območju mesta Steier je navstala povodenj. V Grünbergu je mnogo hiš pod vodo. Mnogo ljudi so morali deložirati. Železniški promet je zaustavljen.

Prodajalnica obuval G. Mayer Grego.

TRST. — Riborgo štv. 19. — TRST.

Velikanski dohod za birmo.

Obuvala za gospode

črna, angleška po gld. 3.20, rumena, po gld. 3.50.

Specijaliteta obuval za dečke.

Obuvala za gospe.

črni ali rumena, angleška po gld. 3.50, nizki čevlji lakirani a beli po gld. 1.90

Naročbe po meri.

Izbor oblek za moške in dečke.

Manifakturna trgovina

tvrdke GIUSEPPE BOLLE

v ulici Nuova, nasproti palače Salem

priporoča:

bisalke od bombaža . . . od 15 nvč. naprej

„ „ platna . . . „ 20 „ „

„ „ „ . . . „ 25 „ „

„ na meter . . . „ 18 „ „

kakor tudi bogat izbor žepnih rut, prtenin, maj, nogovic, pogrinjal za postelje, pregrinjal itd. itd.

Cene zelo nizke.

Prodajalnica obuval Julija Romanelli

CORSO 8.

Velikanski dohod za spomladni čas.

Obuvala za gospode

črna, angleška po gld. 3.20, rumena, po gld. 3.50

Specijaliteta obuval za dečke.

Obuvala za gospe.

črni ali rumena, angleška po gld. 3.50, nizki čevlji lakirani ali beli po gld. 1.90

Naročbe po meri.

Rujavi čevlji za moške ali ženske po gld. 2.50

TOVARNA POHIŠTVA

IGNACIJ KRON

dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

ulica Cassa di Risparmio
Tovarna na Dunaju.

Novi ceniki, izvorni narisi, načrti za sobe na zahtevanje brezplačno.

Urar F. Pertot, Trst ulica delle Poste 1, vogal ul. Carintia. Prodaja srebrne ure od 3 gld. naprej, zlate ure od 8 gld. naprej. Izbor stenjskih ur, regulatorjev i. t. d. Popravlja vsako vrstne ure po jako zmerni ceni.

Gulielmo Brod & C.º

poznana trdka s

POHIŠTVO M

najelegantnejše vrste

ZAJAMČENE KAKOVOSTI

po najnižjih cenah

Via S. Giovanni štv. 14

TRST vogal Piazza S. Giovanni.
KATALOGI BREZPLAČNO IN GRATIS

Odvetniški kandidat

išče mesta. Nastop 25. septembra t. l.
Pisma pod „Š. 31 c. p. r. Tolmin“.

PREDNO KUPITE

PERILO

blagovolite obiskati

veliko skladišče angleške

platenine in kotenine

tvrdke

Vittorio Gasperini

TRST — ul. Nuova 15. — TRST

kjer se prodaja po stalnih cenah z 10% odbitkom.

Kdor nakupi blaga za 10 K vdobi poseben dar.

VZORCI SE NE DAJAJO.

Alojzij Svagel

TRST - Ul. Farneto 8. - TRST

priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, najfinije testenine po jako nizkih cenah, nadalje moko, žito, kavo, sladkon.

Razpošilja blago tudi na deželo bodisi na drobno ali debelo.

Cenike na zahtevo franko.

30 malih stanovanj z eno sobo in kuhinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v hišah Stolfa. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I. nadst. od 1-2 in 5-7 pop.

Gostilna „ALLA BELLA VEDUTA“

ulica Romagna št. 20

nasproti vojašnici.

● Zbirališče slovenskih delavcev ●

Toči se pristno istrsko in vipavsko vino ter dalmatinski opolo.

Izvrstna kuhinja. — Vse po najnižjih cenah.

Priporoča se za mnogobrojen obisk ter kliče »Na zdar!« vsem slov. bratom

Gorazd Ivančič
gostilničar.

Na milijone dam

rabi „Feeolin“. Vprašajte Vašega zdravnika, ako je „Feeolin“ najboljši kozmetik za kožo, lasi in zobe. Najgrši obraz in najostudnejše roke zadobe takoj aristokratsko finost in obliko z rabi „Feeolina“. „Feeolin“ je angleško mlo sestavljeno iz 42 žlahtnih in svežih zelišč. Jamčimo, da se s porabo „Feeolina“ popolnoma odpravijo gube na obrazu, kožni črvi, ogorenja, rudičice na nosu itd. „Feeolin“ je najboljšo sredstvo za očiščenje in vzdrževanje in olepšanje lasi, zabranjenje iste proti odpadanju, plešami in boleznim v glavi. „Feeolin“ je tudi najnaravnejše in najboljšo sredstvo za očiščenje vzdrževanje in olepšanje lasi. zabranjenje iste proti odpadanju, plešami in boleznim v glavi. „Feeolin“ je tudi najnaravnejše in najboljšo sredstvo za očiščenje zob. Kdor redno rabi „Feeolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Vrne se takoj denar, ako bi „Feeolin“ ne imel popolnega uspeha. Cena komada 1 K 3 komadi 2.50 K, 6 komadov 4 K 12 komadov 7 K. Poština za 1 komad 20 st. od 3 nadalje 60 st. Povzete 60 st. več. Glavna zaloga M. Feith, Dunaj, VII., Mariahilferstrasse 38.

Zaloga v Trstu: L. Nagelschmid, zaloga in prodaja na drobno pri Ett. Zernitz ul. Stadton 2, Jos. Zigon ul. Caserma S. Agenzia Zullin, Corso 21, Ivan Angeli, ulica Canale 5, Ivan Cili, ul. S. Sebastiano, M. Maichin, A. Peruta ul. Geppa 14 II. Na Reki: Braća Pavačič, mirodilnica.

Prodajalnica rokovic in kravat.

A. HUBMAN

TRST Corso štv. 19. TRST.

Rokovice glave, prve vrste za gospe, 2 gumba po gld 1.—

3 gumbi po gld 1.20

Rokovice iz švedske ali bele kože za prati, 3 gumbi po gld 1.20

Rokovice ravno take, za deklice, 2 gumba po gld —.80

Rokovice iz ponarejene kože, 3 gumbi po gld —.50

Rokovice glave za gospe (angleške vrste) po gld 1.30 do 1.40

Rokovice pristne angleške po . . . gld 1.80

Rokovice za častnike gld 1.10, počastnike 70 novč.

Izbor kravat najnovejše mode.

„Ciprija Parizien“ prah za gospe trdke Kielhauser v Gradcu po 10 novč. zavitek.

Pranje in popravljanje rokavic v 24 urah.

NB. Rokovice se poškušajo ter sprejemajo naročbe po meri.

Tovarna za cementne plošče

ANDREJ STOLFA

Trst. - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče umeđene od 25 in 33 cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm

po K 2.— □ m.

Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurence bodisi glede cene ali kakovosti blaga.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital

K 1.000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice štev. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predjume na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Razpošilja blago tudi na deželo bodisi na drobno ali debelo.

Cenike na zahtevo franko.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.